

Monnickendam, 15 september 2026

Raadsnummer: 425-5
Zaaknummer: 161306

Portefeuillehouder: Hendrik Boland

Wettelijke grondslag voor raadsbevoegdheid: Artikelen 189 en 191 van de Gemeentewet

Aan de Raad

Onderwerp:

Begroting 2027 en meerjarenraming 2028-2030

Voorgesteld besluit:

De begroting 2027, inclusief de meerjarenraming 2028-2030, vast te stellen.

Inleiding

Met de begroting 2027 en de meerjarenraming 2028-2030 legt het college de financiële en beleidsmatige basis voor de komende jaren aan de raad voor. Het uitgangspunt voor deze versie is een beleidsarme begroting.

De begroting bevat daarom geen afzonderlijke financiële verwerking van de aanvullende wensen uit het coalitieakkoord. De inhoudelijke ambities uit het coalitieakkoord blijven daarmee wel op de bestuurlijke agenda, maar worden niet vooruitlopend op het gesprek met de raad financieel vastgelegd.

Ons college heeft kennisgenomen van de financiële paragraaf bij het coalitieakkoord, die de fracties van VVD Waterland, CDA Waterland en WaterlandNatuurlijk recent hebben gepresenteerd. Daarin wordt per onderwerp concreet aangegeven welke middelen beschikbaar zouden moeten worden gesteld. We hebben begrepen dat genoemde fracties, mede met inbreng van de fracties van PRO en D66, op een later moment komen met een concrete vertaling hiervan in de gemeentelijke begroting. De uitkomst daarvan kan door middel van een nota van wijzigingen worden verwerkt in een gewijzigde begroting die ter vaststelling aan uw raad wordt aangeboden.

Van beleidsarme begroting naar gezamenlijke afweging

De gekozen werkwijze bestaat uit drie stappen:

- Het college biedt een beleidsarme begroting aan waarin de financiële uitgangspositie helder en controleerbaar is.
- Gemeenteraadsfracties voeren het politieke gesprek over wensen, prioriteiten en mogelijke ombuigingen.
- De financieel en uitvoeringstechnisch beoordeelde uitkomst wordt via een nota van wijzigingen verwerkt in de begroting.

Deze fasering voorkomt dat voorlopige politieke keuzes al als vastgesteld beleid in de begroting worden gepresenteerd en geeft de gehele raad ruimte om invloed uit te oefenen op de uiteindelijke financiële afweging.

Ruimte voor het gesprek met de raad

Met de beleidsarme begroting kiest het college bewust voor een open vertrekpunt. De raad krijgt daarmee inzicht in de financiële basis zonder dat de financiële vertaling van het coalitieakkoord al is voorgesorteerd. Dit ondersteunt het gesprek tussen gemeenteraadsfracties over welke wensen in gezamenlijkheid kunnen worden gerealiseerd en welke keuzes daarvoor nodig zijn.

Het college neemt de inhoudelijke ambities uit het coalitieakkoord serieus en blijft verantwoordelijk voor een zorgvuldige toets op haalbaarheid, rechtmatigheid, financiële dekking, capaciteit en uitvoerbaarheid. De politieke afweging over de aanvullende wensen vindt plaats binnen het raadsproces. De technische verwerking volgt nadat de voorstellen voldoende concreet zijn.

De nota van wijzigingen vormt daarmee de formele brug tussen het politieke gesprek en de uiteindelijk vast te stellen begroting. In de nota wordt inzichtelijk gemaakt welke wijzigingen worden voorgesteld, wat de meerjarige financiële gevolgen zijn, welke effecten optreden voor de formatie en welke dekking wordt ingezet.

Argumenten

1. De begroting biedt een zuiver financieel vertrekpunt. Door de aanvullende punten uit het coalitieakkoord niet vooraf te verwerken, kan de raad de financiële uitgangssituatie beoordelen voordat nieuwe politieke keuzes worden toegevoegd.
2. De werkwijze biedt ruimte voor een gezamenlijk politiek gesprek. Gemeenteraadsfracties kunnen de komende periode gezamenlijk afwegen welke wensen prioriteit krijgen en welke ombuigingen aanvaardbaar zijn.
3. Wijzigingen worden integraal en controleerbaar verwerkt. De nota van wijzigingen maakt de financiële, formatieve en uitvoeringsgevolgen van de verwerking van het coalitieakkoord zichtbaar en voorkomt dat losse wijzigingen zonder integrale toets in de begroting terechtkomen.
4. Het college bewaakt de uitvoerbaarheid en het structurele evenwicht. Voorstellen worden getoetst op realiteitswaarde, dekking, personele gevolgen en de eisen van financieel toezicht voordat deze in de gewijzigde begroting worden verwerkt.

Kanttekeningen

1. De verwerking van het coalitieakkoord en de eventuele ombuigingen zijn bij aanbidding van deze begroting nog niet definitief. De financiële effecten daarvan maken daarom nog geen onderdeel uit van dit voorstel.
2. Aanpassingen van de formatie vragen naast een financiële verwerking ook een beoordeling van arbeidsrechtelijke, organisatorische en uitvoeringstechnische gevolgen. Deze gevolgen moeten in de nota van wijzigingen herkenbaar worden gemaakt.
3. De tijd tussen het beschikbaar komen van de verwerking van het coalitieakkoord in de nota van wijzigingen en de behandeling in de raad is beperkt. Dit vraagt om tijdige en volledige aanlevering van voorstellen, zodat de financiële en personele gevolgen zorgvuldig kunnen worden verwerkt en getoetst. Ook is medewerking van alle betrokkenen nodig om deze werkwijze vruchtbaar te laten verlopen.

Financiële toelichting

Naast de wettelijk voorgeschreven solvabiliteitsratio volgens het BBV wordt op verzoek van de coalitie in paragraaf B van de begroting afzonderlijk de gecorrigeerde solvabiliteitsratio opgenomen. Deze ratio heeft als doel om een beter inzicht te krijgen in de werkelijk vrij besteedbare reserves. Deze ratio wordt berekend als: (eigen vermogen minus alle bestemmingsreserves minus algemene reserve surplus)

gedeeld door het totaal van de passiva. De noemer wordt niet gecorrigeerd. De gecorrigeerde solvabiliteitsratio bedroeg op 31 december 2025 21,1%. In het coalitieakkoord 2026-2030 is afgesproken dat dit percentage toegroeit richting 30%. De ratio wordt buiten de tabel met de wettelijk voorgeschreven kengetallen toegelicht.

Conform de begrotingscirculaire wordt in het raadsvoorstel inzicht gegeven in de opbouw van het structurele begrotingssaldo. De tabel wordt in de gewijzigde versie van de begroting aangesloten op de nota van wijzigingen.

Bedragen x € 1.000	2027	2028	2029	2030
Lasten excl. mutaties reserves	-57.887	-57.220	-58.057	-57.682
Baten excl. mutaties reserves	57.436	56.367	57.135	57.527
Geraamd saldo van baten en lasten	-452	-853	-922	-155
Toevoegingen reserves	0	0	0	0
Onttrekkingen reserves	1.405	1.386	1.257	996
Geraamd resultaat	953	533	335	841
Incidentele lasten (excl. reservestortingen)	-1.168	-205	-85	0
Incidentele baten (excl. reservestortingen)	264	64	64	0
Incidentele toevoegingen reserves	0	0	0	0
Incidentele onttrekkingen reserves	355	205	85	0
Saldo van incidentele baten en lasten	-549	64	64	0
Structureel begrotingssaldo	1.502	469	271	841

Juridische toelichting

N.v.t.

Duurzaamheid

N.v.t.

Uitvoering en planning

- Vaststelling beleidsarme begroting door het college: 15 september 2026
- Aanbieding van de begroting aan de raad: 16 september 2026
- Beschikbaarheid begroting online via [Homepage | Begroting 2027](#) 16 september 2026
- Schriftelijke vragen kunnen worden gesteld tot 23 september en die zullen 29 september in het college worden beantwoord en aan de raad worden gestuurd.
- Beeldvormende raad: 1 oktober 2026
- Uiterste aanlevering verwerking van het coalitieakkoord: 1 oktober 2026
- Beoogde behandeling gewijzigde begroting en nota van wijzigingen in het college: 20 oktober 2026
- Beoogde aanlevering van de gewijzigde begroting aan de raad: 22 oktober 2026
- Oordeelsvormende raadsvergadering: 29 oktober 2026
- Besluitvormende raadsvergadering: 5 november 2026

Communicatie

Na vaststelling door het college wordt de beleidsarme begroting aan de raad beschikbaar gesteld. De raad wordt geïnformeerd over de werkwijze en het tijdpad voor de nota van wijzigingen. De financiële toezichthouder ontvangt na raadsbesluitvorming de vastgestelde begroting binnen de geldende termijn.

Burgemeester en wethouders,

drs. E.G.H. Dijk MPM
gemeentesecretaris/algemeen directeur

drs. M.C. van der Weele
burgemeester

Bijlage(n):

1. Conceptraadsbesluit Begroting 2027 425-6
2. Begroting 2027 425-7